

VIKTIG Å STYRKE DEN PRIVATFINANSIERTE FORSKNING

Utdrag av tale ved grunnstensnedleggelsen for Nyco's nye forskningsbygg, Oslo onsdag 22. mai 1985 kl. 1300.

Det er gledelig at det nå synes å være en voksende forståelse for at målbevisst satsing på forskning og produktutvikling er en særdeles viktig forutsetning for nyskapning og produktivitetsøkning. Forskningsmiljøene fungerer også som viktige formidlere av teknologi og kunnskap som utvikles i andre land. Det er derfor viktig at forskningsinnsatsen, målt i andel av bruttonasjonalproduktet, har vært økende siden regjeringsskiftet i 1981, etter at den viste synkende tendens i årene fra 1977 til 1981. Summen av offentlige og private midler til forskning ligger nå på over 6,5 milliarder kroner i året, eller om lag 1,5% av bruttonasjonalproduktet. Med de ekstra-bevilgninger som de siste uker er foreslått til bl.a. forskerutveksling med utlandet og kjøp av vitenskapelig utstyr, vil statsbudsjettets bevilgninger til forskningsformål vise en realvekst på 6% fra 1984 til 1985. Bevilgningen øker m.a.o. 6% mer enn full kompensasjon for prisstigningen. Dette er et klart

uttrykk for Regjeringens vilje til fremtidsrettet satsing.

Regjeringen tar i Langtidsprogrammet sikte på en fortsatt økning av forskningsinnsatsen, både gjennom vekst i offentlige budsjetter og for å stimulere til mer forskning i næringslivet. Det er særlig den privat-finansierte forskning som har hatt et beskjedent omfang i Norge sammenlignet med andre land, men situasjonen holder nå på å bedre seg. Nyco's offensive satsing som bl.a. kommer til uttrykk gjennom dette nye forskningsbygget er et klart uttrykk for den økede vilje i næringslivet til å satse på forskning og utvikling.

Det er på denne bakgrunn paradoksalt at det nå samtidig fremmes krav fra opposisjonen om å ta fra forskningen hele dens andel av tippemidlene i kommende periode. Jeg tror det er illusjonspolitikkk å tro at en så sterk reduksjon av inntekter for forskningen vil bli kompensert fullt ut på annen måte, særlig når de som vil ta alle disse midlene fra forskningen også vil reservere inntekter av et eventuelt Lotto-spill til annet enn forskning.

Samtidig med at forskningsinnsatsen øker i volum, skjer det nå bl.a. som følge av omlegningen av forskningspolitikken en betydelig effektiviserings- og omstillingsprosess innen forskningsmiljøene. Viktige stikkord er her bl.a. fristilling av instituttene, bedre kontakt og samarbeid med næringslivet, mer målbevisst konsentrasjon av forskningsinnsatsen og større vekt på krav til kvalitet

og relevans. Regjeringen har i en forskningsmelding som ble fremlagt like før påske, skissert retningslinjer for det videre reformarbeid på dette felt.

Å stimulere forskere til selv å starte bedrifter på grunnlag av egne produktideer, er også en viktig del av Regjeringens nyskapingpolitikk. Også her skjer det nå en gledelig utvikling. Mens det i 1981 bare ble opprettet 4 nye bedrifter med utspring i NTNØ-miljøene, var tallet i 1984 steget til 28. Vi vil gjennom gunstige skatteordninger, støtte- og finansieringstiltak samt mer liberale permisjonsregler arbeide for å forsterke denne prosessen.

Det er behov for økt satsing både for grunnforskning og anvendt forskning rettet mot foreliggende praktiske oppgaver, bl.a. det som kan kalles mer markedsrettet forskning. Det er Regjeringens oppfatning at statens ansvar i første rekke vil gjelde for grunnforskning og den mer langsiktige anvendte forskning, samt for utbyggingen av infrastruktur og forskningsformidling. Den anvendte forskning og produktutvikling blir ofte særlig effektiv og målrettet når den skjer i bedriftenes egen regi, bl.a. fordi bedriftene selv har kompetanse for å vurdere produktenes praktiske anvendelse og markedets behov. Jeg er derfor glad for denne anledning til å være med å markere en opptrapping av en privat bedrifts egen forskningsvirksomhet.

For å oppnå et enda bedre utbytte av forskningsinnsatsen i Norge er det viktig å bedre samspillet mellom

den offentlige og den private innsats. Dette er en av hovedideene bak forslaget i forskningsmeldingen om å konsentrere og samordne en større del av den offentlige og private forskningen gjennom såkalte "hovedinnsatsområder". Ett av disse hovedinnsatsområder er som kjent bioteknologi, som åpner større muligheter ikke minst for Nyco's hovedområde, legemiddelforskningen. Jeg er overbevist om at det som i årene fremover vil foregå nettopp innenfor dette byggets fire vegger vil ha en sentral plass i den videre nasjonale satsing på dette viktige og spennende fagområde.